

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING,

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen.
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Om ervoor te zorgen dat vluchtelingen geen retroactief recht meer hebben op de gezinsbijslagen van het Groeipakket, wordt een lid vervangen in het BVR van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen.

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 10/02/2020;
- het begrotingsakkoord van 12/02/2020.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Opgroeien

Inhoudelijk structurelement: Groeipakket

Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024, pg 110:

“We zorgen ervoor dat asielzoekers, tijdens het doorlopen van hun asielprocedure, die vandaag gemiddeld 12 maanden in beslag neemt, geen recht meer hebben op het groeipakket. We voeren deze maatregel zo snel mogelijk in.”

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. nr. 2020/16 van 27 januari 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Vlaamse regering heeft in zijn regeerakkoord opgenomen dat asielzoekers die in hun asielprocedure zitten geen recht meer hebben op Groeipakket. Met asielzoekers worden hier specifiek de erkende vluchtelingen bedoeld, want andere asielzoekers hebben geen retroactief recht op Groeipakket. Net als andere asielzoekers zijn vluchtelingen ten laste van de staat en hebben recht op opvang in een opvangstructuur, beter bekend als “bed-bad-brood”. Vluchtelingen worden tijdens de asielprocedure dus in principe voor kosten al gecompenseerd vanuit de overheid. Daarenboven ontvangen ze echter na hun erkenning als vluchteling ook retroactief Groeipakket, vanaf hun aanvraag tot erkenning. Er is dus sprake van een ongelijke behandeling van de doelgroep asielzoekers. Deze ongelijkheid willen we wegwerken.

Daarom wordt voorgesteld om tweede lid van artikel 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen te vervangen. Dit lid expliciteert dat vluchtelingen bij erkenning recht hebben op gezinsbijslagen vanaf de datum van de aanvraag van de vluchtelingenstatus. Dit is toepassing van de Conventie van Genève, die bepaalt dat van zodra de kandidaat-vluchteling effectief erkend is als vluchteling, deze erkenning retroactief effect heeft voor wat betreft het recht op sociale uitkeringen. Om ervoor te zorgen dat deze retroactieve toekenning niet meer wordt toegepast, moeten we het lid vervangen door een nieuw lid dat dit expliciteert. Dit nieuwe lid bepaalt dat het recht op gezinsbijslagen voor vluchtelingen pas ontstaat vanaf de datum waarop de beslissing tot erkenning als vluchteling is genomen en dus niet langer vanaf de datum van aanvraag van de vluchtelingenstatus.

Deze regeling is gelijkaardig aan die in artikel 6, tweede lid van de Ordonnantie van 25 april 2019 tot regeling van de toekenning van gezinsbijslag van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De Raad van State maakte daarover in zijn advies geen opmerking.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 verwijst naar de schrapping van het tweede lid van artikel 2, namelijk “In afwijking van het eerste lid ontstaat het recht op gezinsbijslagen voor het kind dat vluchteling is in de zin van de voormelde wet, vanaf de datum van de aanvraag van de vluchtelingenstatus.”

Dit lid wordt vervangen door “Het recht op gezinsbijslagen voor het kind dat erkend vluchteling is, ontstaat vanaf de datum waarop de beslissing van erkenning van de vluchtelingenstatus, overeenkomstig artikel 48/3 van de voormelde wet, wordt genomen.”

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

We kunnen enkel een raming maken van de impact op de beleidskredieten Groeipakket. Door het niet meer toepassen van de retroactieve toekenning voor vluchtelingen, is het sowieso een positieve impact op het budget:

- Gemiddeld 9.000 personen met asielerkenning per jaar (gemiddelde 2015-2019)
- 60% daar in Vlaams Gewest = 5.400 vluchtelingen in Vlaanderen
- 30% daarvan zijn minderjarigen = 1.620 minderjarige asielzoekers per jaar in Vlaanderen.

Als de procedure van deze 1.620 vluchtelingen 1 jaar heeft geduurd, en ze dus pas recht hebben op moment van erkenning en niet meer op moment van aanvraag van vluchtelingstatus, betekent dit een recurrente minderuitgave voor een ruw geraamd bedrag van gemiddeld 4,2 miljoen euro (163,2 EUR/maand + 51 EUR sociale toeslag).

Voor 2019 is er een retroactieve uitbetaling van 750 euro of meer gebeurd aan 760 kinderen voor een totaalbedrag van 1.007.794,82 EUR.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer LSC/20/0024 werd verleend op 10 februari 2020.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 12 februari 2020.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Geen impact op personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;

4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Toekomstige adviesaanvragen

We vragen voor het BVR advies Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen, wat betreft de vaststelling van algemene vrijstellingen
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° , van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE